

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Trafik- och infrastrukturutveckling
Projekt tidiga skeden

INFORMATIONSÄRENDE
2026-02-10

Ärende
TN 2023-0505

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Lena Hübsch Gidlund
08-123 334 17
lena.hubsch-gidlund@regionstockholm.se

Trafiknämnden
2026-03-17

Information om genomförd behovsanalys för Bytespunkt City

Sammanfattning

Bytespunkt City står inför stora omvandlingar och förändrade resenärsmängder med anledning av planerad stadsutveckling och infrastrukturinvesteringar. Ett detaljplanearbete för Centralstaden pågår och Trafikverket planerar för en ombyggnation av Stockholm C. Samtidigt pågår planering av förlängning av Roslagsbanan till City, utbyggnad av flera tunnelbanegrenar och införande av en ny expressbusslinje till City.

I och med de stora förändringar som platsen står inför har trafikförvaltningen genomfört en behovsanalys tillsammans med Stockholms stad, Trafikverket och Jernhusen. Syftet med behovsanalysen är att samla alla berörda parter och tillsammans arbeta fram en behovsbild för bytespunkten. Parterna har gemensamt tagit fram och enats om tre effektmål för bytespunkten och en fortsatt samverkan.

Bakgrund

Bytespunkt City är regionens och Sveriges största bytespunkt. Den omfattar Centralstationen som trafikeras av fjärr-, regional- och flygtåg, Cityterminalen som omfattar regional-, fjärr- och flygbusstrafik, pendelbåtstrafik vid Klara Mälarstrand, pendeltåg som trafikerar Stockholm City, tunnelbanans tre linjer som korsas vid T-Centralen, Spårväg City samt lokala och regionala busslinjer som trafikerar det omkringliggande gatunätet.

Platsen står inför omfattande omvandlingar till följd av planerad stadsutveckling och betydande infrastruktursatsningar som väntas påverka både funktion och resenärslöden. Ett pågående detaljplanearbete för Centralstaden – som omfattar Centralstationen, stationsområdet samt en överdäckning av den norra och södra bangården från Kungsbron till

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Trafik- och infrastrukturutveckling
Projekt tidiga skeden

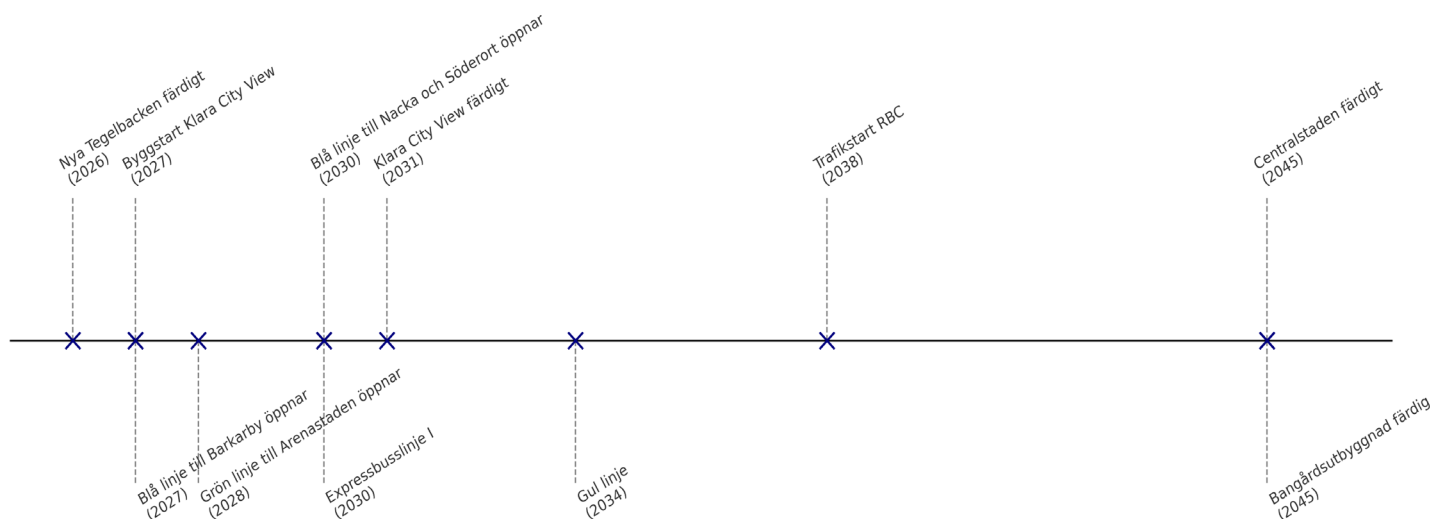
INFORMATIONSÄRENDE
2026-02-10

Ärende
TN 2023-0505
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Centralbron – syftar till att möjliggöra nya stadskvarter och funktioner. Arbetet bedrivs av Jernhusen i samverkan med Stockholms stad. I direkt anslutning till området pågår även detaljplanearbetet för Klara City View samt en ombyggnation av Tegelbacken.

Parallellt utreder Trafikverket på regeringens uppdrag, framtida ombyggnation av Stockholm C och Tomtebodas bangård. Region Stockholm planerar för en förlängning av Roslagsbanan till T-Centralen, samtidigt som utbyggnaden av tunnelbanan med fem nya sträckningar fortskrider och påverkar resandeströmmarna i bytespunkten. Därtill pågår planeringen av expressbusslinje I, som ska trafikera mellan City och Tyresö/Haninge.

Med anledning av de pågående projekten kring City har trafikförvaltningen mellan januari 2024 och maj 2025 genomfört en behovsanalys för bytespunkten.

Figur 1. Tidslinje över planerat färdigställande/trafikstart för pågående investeringar och projekt som berör bytespunkt City.

Underlag

- Information om genomförd behovsanalys för Bytespunkt City
- Rapport Behovsanalys Bytespunkt City

Behovsanalysen

Syftet med behovsanalysen är att samla alla berörda parter och tillsammans arbeta fram en behovsbild för bytespunkten. Parterna som har medverkat i

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Trafik- och infrastrukturutveckling
Projekt tidiga skeden

INFORMATIONSÄRENDE
2026-02-10

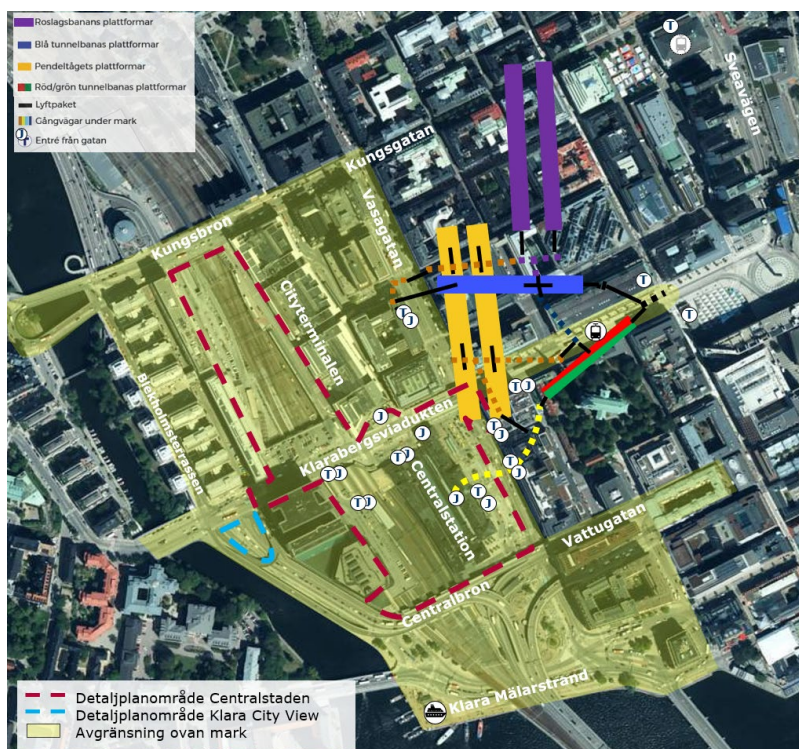
Ärende
TN 2023-0505

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

processen utöver Region Stockholms trafikförvaltning är Stockholms stad, Trafikverket och Jernhusen. Projektet har partsgemensamt tagit fram hållbarhetsbeskrivning, intressentanalys, identifiering av behov, effektmål samt en rekommendation till fortsatt arbete i enlighet med styrning i Region Stockholms åtgärdsvals- och investeringsprocess. Arbetsgrupp såväl som styrgrupp har bestått av representanter från samtliga organisationer. Resultatet av arbetet är en gemensam behovsbild och gemensamt framtagna effektmål, vilket över tid kommer att följas upp i fortsatta planeringsprocesser.

Systemet-i-fokus

Systemet-i-fokus för behovsanalysen, det vill säga det avgränsade system som har studerats, illustreras i Figur 2. Ovan mark innefattar systemet entréer till spårbunden kollektivtrafik, busshållplatser, angöring för sjötrafik, ytor och angöringsplatser, taxi- och cykeltrafik och övriga ytor för resenärer och besökare av platsen. Under mark omfattar systemet T-centralen, station Stockholm City och Stockholms Centralstation med tillhörande anläggningar och gångförbindelser under mark.

Figur 2. Behovsanalysens system-i-fokus med schematisk illustration av de ingående delarna under mark.

Intressentbehov

Behov för olika intressenter har gemensamt identifierats på platsen i syfte att skapa en samsyn kring platsens utveckling och betydelse för kollektivtrafiken. Intressentbehoven omfattar allt från den enskilda brukaren på platsen till systempåverkan för kollektivtrafiksystemet, och beskrivs sammanfattningsvis i Figur 3.

Resenärer

Resenärerna behöver en trygg, säker och lättorienterad bytespunkt med god tillgänglighet, smidiga byten och tydlig information. En attraktiv och väl gestaltad miljö, integrerad i stadsmiljön, är viktig både under normal drift och under kommande ombyggnationer, vilket ställer krav på provisoriska lösningar och god skyltning. Bytespunkten måste också kunna hantera stora resenärsflöden, särskilt vid rusning och evenemang, med fortsatt fokus på trygghet och säkerhet.

Boende och brukare

Närboende och andra som vistas i området utan att resa behöver trygga, tydliga och genkopplade gång- och cykelvägar samt en trivsamt miljö som stödjer vardagsliv, vistelse och rörelse. Det är viktigt att området är fritt från onödiga barriärer och störningar, samtidigt som det erbjuder attraktiva funktioner som butiker, restauranger och möjligheter till socialt liv. För att fungera bra för brukare måste bytespunkten vara väl integrerad i sin omgivning och samspela med det övriga stadsområdet.

Verksamheter

Verksamheter i och omkring bytespunkten behöver en attraktiv, livfull och positiv plats som stärker City som varumärke. De är beroende av god tillgänglighet för anställda, besökare och transporter, samt en välfungerande omgivande stadsmiljö med torg, parker och service. Service- och handelsverksamheter bidrar i sin tur till trygghet och behöver tillgängliga lägen i områden med höga flöden.

Trafiksystem

Trafiksystemet kring bytespunkt City behöver vara tekniskt robust, flexibelt och anpassningsbart för framtida utveckling, med hög störningsresiliens och lösningar som stödjer smart och tillgängligt resande. En effektiv och trygg

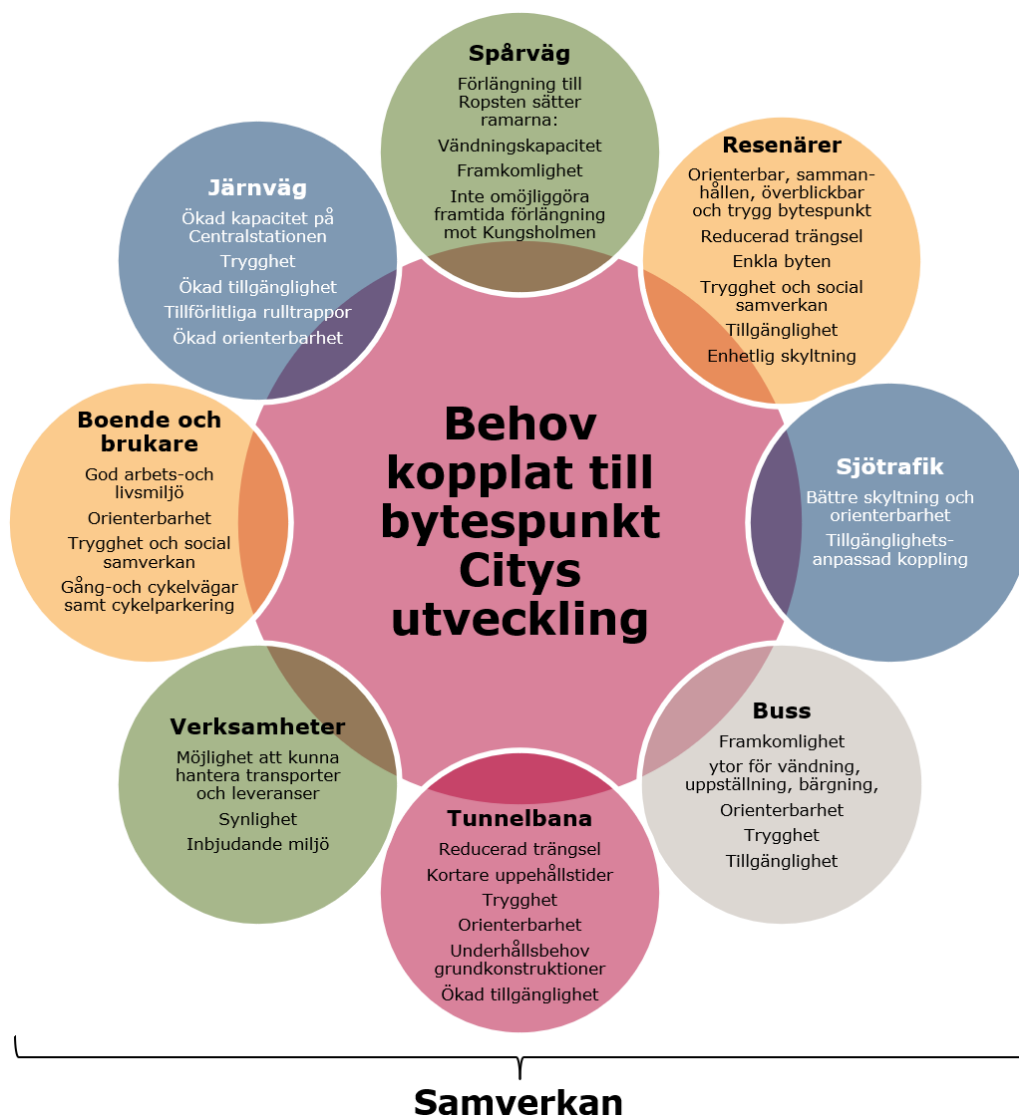
Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Trafik- och infrastrukturutveckling
Projekt tidiga skeden

INFORMATIONSÄRENDE
2026-02-10

Ärende
TN 2023-0505

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

transportmiljö kräver strategisk hantering av flöden, rationellt drift- och underhållsarbete samt full tillgänglighet genom hissar, rulltrappor, skyltning och redundans. Bytespunkten behöver ha en långsiktig kapacitet, men också förmåga att förändras i takt med stadsutvecklingen, den regionala utvecklingen och resandeutvecklingen. Ett nära samarbete mellan aktörerna i bytespunkten behövs för att prioritera gång-, cykel- och kollektivtrafik i de tillgängliga ytorna. I Figur 3 nedan är trafiksystemet uppdelat per trafikslag: järnväg, spårväg, sjötrafik, buss och tunnelbana.

Figur 3 Identifierade behov inom ramen för behovsanalysen för bytespunkt City.

Effektmål

Den partsgemensamma arbetsgruppen har inom ramen för behovsanalysen tagit fram tre gemensamma effektmål för bytespunkten. Till effektmålen har det också tagits fram intressentkrav.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Trafik- och infrastrukturutveckling
Projekt tidiga skeden

INFORMATIONSÄRENDE
2026-02-10

Ärende
TN 2023-0505
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

- *Effektmål 1: Bytespunkten ska kunna omhänderta dagens samt framtida resandeefterfrågan.*
Målet syftar till att bytespunktens närliggande och långsiktiga behov, främst i form av resandeefterfrågan och kapacitet för resenärer samt kollektiva trafikslag, ska kunna tillgodoses. Målet syftar till att bytespunkten ska kunna tillgodose en resandeefterfrågan som ökar i takt med bytespunktens utveckling.
- *Effektmål 2: Bytespunkten ska vara attraktiv.*
Målet syftar till att omhänderta brister och behov gällande upplevelsen av trygghet, orienterbarhet och tillgänglighet. Det syftar också till att skapa upplevelsen av bytespunkt City som en säker och sammanhållen bytespunkt som möjliggör enkla byten mellan trafikslag.
- *Effektmål 3: Bytespunkten ska utgöra en integrerad del av stadsmiljön.*
Målet syftar till att understödja kommande stadsutveckling med en exploatering som främjar en levande och hållbar stadsdel. Bytespunkten och dess tillkommande stadsutveckling ska värna samt utveckla befintliga kultur- och stadsmiljövärden och öka upplevelsen av Stockholm city som ett attraktivt och aktiverat offentligt rum.

Tabell 1. Intressentkrav med koppling till effektmål.

Intressentkrav med koppling till effektmål	Koppling till effektmål
1. Bytespunkten ska vara flexibel för framtida utvecklingsbehov och potential.	1
2. Bytespunkten ska vara säker, tillgänglig och upplevas lättorienterad samt trygg för samtliga resenärer oavsett ålder, kön och funktionsvariation.	1,2
3. Bytespunkten ska upplevas sammanhållen och möjliggöra för enkla byten mellan samtliga trafikslag med prioritet för gång, cykel och kollektivtrafik.	2,3
4. Bytespunkten ska stödja rationell trafikering samt drift och underhåll.	1,3
5. Bytespunkten ska möjliggöra god framkomlighet inom, samt till och från bytespunkten för olika typer av resande med prioritering av gång, cykel och kollektivtrafik.	2

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Trafik- och infrastrukturutveckling
Projekt tidiga skeden

INFORMATIONSÄRENDE
2026-02-10

Ärende
TN 2023-0505
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

6. Bytespunkten ska utformas och byggas med klimathänsyn både avseende klimatpåverkan och klimatanpassning.	3
7. Bytespunkten ska utformas och byggas med hänsyn till påverkan på miljö och människors hälsa.	2,3
8. Bytespunkten ska utformas och byggas med ett säkerhetsperspektiv samt öka resiliensförmågan hos trafiksystemen och tillhörande anläggningar.	1,2,3
9. Bytespunktens offentliga rum ska upplevas attraktiva.	1,2,3

Fortsatt arbete

Som fortsättning efter behovsanalysens avslut rekommenderas två fördjupade utredningar. Den enda handlar om att utreda åtgärder för att minska trängseln i T-Centralen. Den andra handlar om att utreda möjligheterna för SL:s nattbusstrafik att trafikera Cityterminalen utifrån trafikal lämplighet, ekonomiska konsekvenser, trygghet och resenärsperspektiv.

För att säkerställa att gemensamma behov och övergripande effektmål följs upp i kommande planeringsprocesser etableras ett samverkansforum efter projektets avslut. Syftet med samverkan kring bytespunkt City är att främja långsiktiga och stabila relationer mellan parterna, skapa god överblick över pågående och kommande projekt samt beslut, och möjliggöra fortsatt arbete med att realisera de gemensamma effektmålen. Forumets arbetsformer och frågeställningar kan utvecklas successivt i takt med att samverkansbehoven för bytespunkt City förändras över tid.

Erik Norling
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling